

वेळ : 2 (दोन) तास

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET No.

110345

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 200

सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक									
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे								↑ शेवटचा अंक

- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणामुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे घ्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांचा गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरे उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

मराठी भाषेच्या मूळ संस्कृत शब्दांच्या अर्थानुसार खालील शब्दांचे अर्थ लिहा.

VRM

A

110342 कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. भारतात 'मोफत व सक्तीचा शिक्षणाचा बालकांचा हक्क कायदा' कधी पासून लागू झाला ?

- (1) 15 ऑगस्ट 1947 (2) 26 जानेवारी 1950
(3) 01 एप्रिल 2009 (4) 01 एप्रिल 2010

From which date 'Free and Compulsory Education Right of Children Act' got implemented in India ?

- (1) 15th August 1947 (2) 26th January 1950
(3) 01st April 2009 (4) 01st April 2010

2. बांगलादेश सरकारचा 'स्वाधीनता सन्मान' हा सर्वोच्च पुरस्कार मिळालेले भारताचे पंतप्रधान कोण ?

- (1) इंदिरा गांधी (2) पं. नेहरू
(3) अटलबिहारी वाजपेयी (4) मनमोहन सिंग

Name the Indian Prime Minister who was awarded with the 'Honour of freedom' award instituted by the Bangladesh Government ?

- (1) Indira Gandhi (2) P. Nehru
(3) Atal Bihari Vajapeyee (4) Man Mohan Singh

3. 20 मे 2011 रोजी भारताने जीसॅट 8 हा उपग्रह फ्रेंच गुआना येथून अवकाशात कशासाठी सोडलेला आहे ?

- (1) दळणवळण व दूरचित्रवाणी (2) समुद्रावर निगराणी
(3) दहशतवादाचे नियंत्रण (4) पीक संरक्षण

With what purpose was satellite Gsat 8 launched in the space from French Guiana on 20th May 2011 ?

- (1) Communication and Television (2) Supervision over sea
(3) Controlling of Terrorism (4) Crop protection

4. महाराष्ट्रातील सर्व जिल्ह्यामध्ये 'आपत्ती निवारणाबाबत' दक्षता व माहिती देण्यासाठी _____ ही नि:शुल्क दूरध्वनी सेवा सुरु आहे.

- (1) 101 (2) 1077 (3) 100 (4) 102

_____ is the toll free number for precaution and information about 'Disaster management' in all the Districts of Maharashtra.

- (1) 101 (2) 1077 (3) 100 (4) 102

5. 19 व्या राष्ट्रकुल क्रिडा स्पर्धा नवी दिल्ली येथे _____ या कालावधीत पार पडल्या.

- (1) 03 ते 14 ऑक्टो. 2010 (2) 03 ते 14 नोव्हे. 2010
(3) 03 ते 14 डिसें. 2010 (4) 03 ते 14 सप्टे. 2010

The 19th Common Wealth games were held at New Delhi from _____

- (1) 03 to 14 Oct. 2010 (2) 03 to 14 Nov. 2010
(3) 03 to 14 Dec. 2010 (4) 03 to 14 Sept. 2010

6. 2010 चा 'महाराष्ट्र भूषण' पुरस्कार कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

- (1) जयंत नारळीकर (2) वसंत गोवारीकर
(3) सचिन तेंदूलकर (4) के. बालचंदन

Who was honoured with the 'Maharashtra Bhushan' award for the year 2010 ?

- (1) Jayant Narlikar (2) Vasant Govarikar
(3) Sachin Tendulkar (4) K. Balchandan

7. मायक्रोसॉफ्टने विंडोज 2000 साठी देवनागरी भाषेकरिता _____ हा फॉन्ट उपयोगात आणला आहे.

- (1) श्री लिपी (2) मंगल (3) आकृती (4) शिवाजी

_____ font is used by Microsoft Windows 2000 for Devanagari language.

- (1) Shreelipi (2) Mangal (3) Akruti (4) Shivaji

8. 2010 मध्ये विस्डेनचा सर्वोत्तम खेळाडूचा पुरस्कार कोणत्या भारतीय खेळाडूस मिळाला ?

- (1) सुनिल गावस्कर (2) विरेंद्र सेहवाग
(3) महेंद्रसिंग धोनी (4) सचिन तेंदूलकर

Name the Indian player who got the best player award of Wisden for the year 2010.

- (1) Sunil Gavaskar (2) Virendra Sehawag
(3) Mahendrasingh Dhoni (4) Sachin Tendulkar

9. जगाच्या लोकसंख्येत भारताचा क्रमांक _____ आहे.

- (1) प्रथम (2) द्वितीय (3) तृतीय (4) चौथा

India ranks _____ in population in the World.

- (1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

10. हारवर्ड बिझिनेस स्कूल येथून पदविधर होणारी पहिली भारतीय महिला कोण ?

- (1) सरोजिनी बाबर (2) नयना लाल किडवाई
(3) विजया लक्ष्मी पंडित (4) मोहसिना किडवाई

Who is the first Indian woman to graduate from Harward Business School ?

- (1) Sarojini Babar (2) Naina Lal Kidwai
(3) Vijaya Laxmi Pandit (4) Mohsina Kidwai

11. 2011 हे वर्ष महाराष्ट्र शासनाने _____ वर्ष म्हणून जाहिर केले आहे.

- (1) बाल सुरक्षा (2) कृषी विकास
(3) पर्यटन (4) महिला सुरक्षा

The Government of Maharashtra has declared the year 2011 as _____ year.

- (1) Child Protection (2) Agriculture development
(3) Tourism (4) Women protection

12. लोकपाल विधेयकात कोणत्या बाबतीत विवाद नाही ?

- (1) पंतप्रधानांचे पद (2) उच्च नोकरशाही
(3) सी.बी. आय. (4) कनिष्ठ नोकरशाही

In the Lokpal Bill, which one is not a contentious issue ?

- (1) Office of the Prime Minister (2) Higher bureaucracy
(3) CBI (4) Lower bureaucracy

13. _____ हा 'भारतरत्न' यानंतरचा दुसऱ्या क्रमांकाचा नागरी पुरस्कार आहे.

- (1) पद्मविभूषण (2) पद्मभूषण
(3) पद्मश्री (4) अर्जुन

_____ is the second highest civilian award after Bharatratna.

- (1) Padmavibhushan (2) Padmabhushan
(3) Padmshri (4) Arjun

14. दक्षिण सुदान या नवीन देशाची निर्मिती केंव्हा करण्यात आली ?

- (1) जुलै 2011 (2) जानेवारी 2011 (3) मार्च 2011 (4) ऑगस्ट 2011

When did 'Southern Sudan' come into being as a new nation ?

- (1) July 2011 (2) January 2011 (3) March 2011 (4) August 2011

15. 47 व्या महाराष्ट्र राज्य मराठी चित्रपट पुरस्कारामध्ये _____ चित्रपटाला सर्वोत्कृष्ट चित्रपट मिळाला.

- (1) नटरंग
- (2) मी शिवाजीराजे भोसले बोलतोय
- (3) झिंग च्याक झिंग
- (4) विहीर

Which film was adjudged as the best film in the 47th Maharashtra state Marathi film Award Ceremony ?

- (1) Natrang
- (2) Mi Shivajiraje Bhosale Boltoy
- (3) Zing Chyak Zing
- (4) Vihir

16. 1953 मध्ये यू.नोच्या आठव्या जनरल असेंब्ली सेशनचे अध्यक्षपद भूषवणारी पहिली भारतीय महिला कोण ?

(1) सरोजिनी नायडू	(2) नजमा हेपतुल्ला
(3) विजया लक्ष्मी पंडित	(4) डॉ. अनी बेझंट

Who is the first Indian Woman to become the President of 8th General Assembly Session of the U.N. in 1953 ?

(1) Sarojini Naidu	(2) Najama Heptulla
(3) Vijaya Laxmi Pandit	(4) Dr. Anie Besant

17. विधानसभेचे अधिवेशन कुठल्या राज्यात दोन वेगवेगळ्या ठिकाणी भरते ?

- (1) महाराष्ट्र
- (2) जम्मू आणि काश्मिर
- (3) वरील दोन्ही राज्यात
- (4) (1) व (2) दोन्ही उत्तरे चूक

In which state the Assembly Session is held at two different places ?

- (1) Maharashtra
- (2) Jammu and Kashmir
- (3) In both the above mentioned states
- (4) Both (1) and (2) responses are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

18. बेंगलूर येथील श्रीराम सेवा मंडळी ट्रस्ट तर्फे देण्यात येणारा 'एस. व्ही. नारायणस्वामी राम स्मृती' कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

- (1) पं. भीमसेन जोशी (2) ए. आर. रेहमान
(3) सुरेश वाडकर (4) उदीत नारायण

Who was awarded with 'S. V. Narayanswami Ram Smruti' National Award sponsored by Shriram Seva Mandali Trust Bengaluru ?

- (1) Pt. Bhimsen Joshi (2) A. R. Rehaman
(3) Suresh Wadkar (4) Udit Narayan

19. भारत भेटीदरम्यान अमेरिकेचे अध्यक्ष बराक ओबामा यांनी _____ रोजी संसदेमध्ये भाषण केले.

- (1) 06 नोव्हेंबर 2010 (2) 08 नोव्हेंबर 2010
(3) 08 डिसेंबर 2010 (4) 08 ऑक्टोबर 2010

During the India visit the USA President Barak Obama addressed the Parliament on _____

- (1) 06th November 2010 (2) 08th November 2010
(3) 08th December 2010 (4) 08th October 2010

20. भारतात किती व्याघ्र प्रकल्प आहेत ?

- (1) 30 (2) 50 (3) 39 (4) 60

How many 'Tiger Projects' have been launched in India ?

- (1) 30 (2) 50 (3) 39 (4) 60

21. जपानमधील 'फुकुशिमा' शहराला कोणत्या दिवशी त्सुनामीचा तडाखा बसला ?

- (1) 15 मार्च 2011 (2) 15 फेब्रुवरी 2011
(3) 15 एप्रिल 2011 (4) 15 मे 2011

When did the 'Tsunami' devastate 'Fukushima' city of Japan ?

- (1) 15th March 2011 (2) 15th February 2011
(3) 15th April 2011 (4) 15th May 2011

22. सप्टेंबर 2011 पर्यंत देशातील किती घटक राज्यामध्ये 'लोकायुक्त' होते ?

- (1) 28 (2) 25 (3) 27 (4) 17

How many Indian States had 'Lokayukta' upto September 2011 ?

- (1) 28 (2) 25 (3) 27 (4) 17

23. लेमा ग्वोबी, एलेन जॉन्सन सरलिफ आणि _____ यांना शांततेचे नोबेल पारितोषिक 07 अक्टोबर रोजी देण्यात आले.

(1) तवक्कुल करमान	(2) तस्लीमा नसरीन
(3) हिलरी क्लिंटन	(4) यापैकी नाही

On 7th October 2011 'Nobel Prize' for peace was awarded to Lehmah Gwobee, Ellen Johnson Sirleaf and _____

(1) Tawakul Karman	(2) Taslima Nasrin
(3) Hilleri Clinton	(4) None of the above

24. 2010-11 चा पहिल्या व दुसऱ्या क्रमांकाचा केंद्रीय पंचायत राज पुरस्कार' कोणत्या राज्याला मिळाला आहे ?

(1) ओरिसा आणि महाराष्ट्र	(2) महाराष्ट्र आणि गुजरात
(3) आसाम आणि मणिपूर	(4) कर्नाटक आणि महाराष्ट्र

The first and the second 'Kendriya Panchayat Raj Puraskar' (Awards) of the year 2010-11, were awarded to which of the states ?

(1) Orissa and Maharashtra	(2) Maharashtra and Gujarat
(3) Assam and Manipur	(4) Karnataka and Maharashtra

25. WTO ची स्थापना _____ साली झाली.

(1) 1990	(2) 1995
(3) 1998	(4) 2000

WTO was established in the year _____

(1) 1990	(2) 1995
(3) 1998	(4) 2000

26. देशातील पहिले होमिओपॅथिक विद्यापीठ कोठे स्थापन करण्यात आले आहे ?

(1) राजस्थान	(2) गुजरात
(3) महाराष्ट्र	(4) कर्नाटक

Where is India's first Homeopathy University established ?

(1) Rajasthan	(2) Gujarat
(3) Maharashtra	(4) Karnataka

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

27. एप्रिल 2011 मध्ये _____ या भारतीय सेन्सॉर बोर्डाच्या (सेन्ट्रल बोर्ड ऑफ फिल्म सर्टीफिकेशन) अध्यक्ष होत्या.

- (1) शर्मिला टागोर (2) लिला सॅमसन
(3) वैजयंतीमाला (4) जयंती नटराजन

In April 2011 _____ was the President of Censor Board (Central Board of Film Certification) of India.

- (1) Sharmila Tagore (2) Leela Samson
(3) Vaijayantimala (4) Jayanti Natarajan

28. माहितीचा अधिकार पारित केलेले पहिले राज्य कोणते ?

- (1) तामिळनाडू (2) उत्तरप्रदेश
(3) पंजाब (4) महाराष्ट्र

Which is the first state to pass 'The Right to Information' Act ?

- (1) Tamil Nadu (2) Uttar Pradesh
(3) Punjab (4) Maharashtra

29. आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची स्थापना _____ साली झाली.

- (1) 1918 (2) 1919 (3) 1920 (4) 1921

The International Labour Organisation was established in the year _____

- (1) 1918 (2) 1919 (3) 1920 (4) 1921

30. भारत आणि रशिया या दोन राष्ट्रांच्या सहकार्याने विकसित करण्यात आलेल्या क्षेपणास्त्राचे नाव काय आहे ?

- (1) आकाश (2) धनुष (3) त्रिशूल (4) ब्राम्होस

What is the name of the missile jointly developed by India and Russia ?

- (1) Akash (2) Dhanush (3) Trishul (4) Bramhos

31. सारणी पूर्ण करा :

A, Y, B, X, C, W ?

- (1) E (2) U (3) N (4) D

Complete the Series :

A, Y, B, X, C, W ?

- (1) E (2) U (3) N (4) D

VRM

10

32. चुकीचा अंक शोधा.

13, 25, 31, 43, 50, 61, 70, 79

(1) 13

(2) 43

(3) 50

(4) यापैकी नाही

Find out the wrong number.

13, 25, 31, 43, 50, 61, 70, 79

(1) 13

(2) 43

(3) 50

(4) None of these

33. $\sqrt[3]{29}$ या करणीची कोटी _____ आहे.

(1) $\frac{1}{2}$

(2) $\frac{1}{6}$

(3) 3

(4) 6

The degree of the surd $\sqrt[3]{29}$ is _____

(1) $\frac{1}{2}$

(2) $\frac{1}{6}$

(3) 3

(4) 6

34. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या जागी आवश्यक आकडा भरा.

27	75	98
8	7	76
19	68	?

(1) 18

(2) 20

(3) 22

(4) 24

Find the number in place of question mark.

27	75	98
8	7	76
19	68	?

(1) 18

(2) 20

(3) 22

(4) 24

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

35. जर एका संख्येच्या $\frac{3}{8}$ आणि $\frac{1}{3}$ यामध्ये 6 चा फरक आहे तर ती संख्या कोणती ?

- (1) 240 (2) 120 (3) 96 (4) 144

If difference between $\frac{3}{8}$ th and $\frac{1}{3}$ rd of a number is 6 then the number is _____

- (1) 240 (2) 120 (3) 96 (4) 144

36. जर $6 * 7 = 2$

$3 * 5 = 5$

$5 * 8 = 0$

तर $6 * 8 =$ _____

- (1) 0 (2) 4 (3) 2 (4) 8

If $6 * 7 = 2$

$3 * 5 = 5$

$5 * 8 = 0$

then $6 * 8 =$ _____

- (1) 0 (2) 4 (3) 2 (4) 8

37. योग्य चिन्हाचा संच निवडा :

$5 * 0 * 3 * 5 = 20$

- (1) $+-\times$ (2) $\times ++$ (3) $-+\times$ (4) $\times \times \times$

Select the correct set of symbols

$5 * 0 * 3 * 5 = 20$

- (1) $+-\times$ (2) $\times ++$ (3) $-+\times$ (4) $\times \times \times$

38. जर $AT = 20$ $BAT = 40$

तर $CAT =$ _____

- (1) 30 (2) 50 (3) 60 (4) 70

If $AT = 20$ $BAT = 40$

then $CAT =$ _____

- (1) 30 (2) 50 (3) 60 (4) 70

39. जर 2 : 3 : 4 या प्रमाणात असणाऱ्या तीन संख्यांची बेरीज 990 एवढी येते तर त्या संख्या कोणत्या ?

- (1) 240, 360, 480 (2) 200, 300, 400
(3) 230, 345, 460 (4) 220, 330, 440

If the sum of the three numbers which are in the ratio 2 : 3 : 4 is 990 then what are the numbers ?

- (1) 240, 360, 480 (2) 200, 300, 400
(3) 230, 345, 460 (4) 220, 330, 440

40. एका दूरध्वनी संचाची किंमत ₹ 20,000/- असून तो 18,500/- रुपयास विकला तर शेकडा सूट _____ आहे.

- (1) 7.5 (2) 0.75 (3) 75 (4) 0.075

If the value of mobile set is ₹ 20,000/- and if it is sold out at ₹ 18,500/- then percentage discount is _____

- (1) 7.5 (2) 0.75 (3) 75 (4) 0.075

41. खालीलपैकी कोणता सर्वात लहान अपूर्णांक आहे ?

$$\frac{1}{7}, \frac{1}{21}, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}$$

- (1) $\frac{1}{7}$ (2) $\frac{1}{21}$ (3) $\frac{1}{3}$ (4) $\frac{1}{2}$

Which one of the following is the smallest fraction ?

$$\frac{1}{7}, \frac{1}{21}, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}$$

- (1) $\frac{1}{7}$ (2) $\frac{1}{21}$ (3) $\frac{1}{3}$ (4) $\frac{1}{2}$

42. जर SLIGHT म्हणजे 426875 तर GIST = _____

- (1) 6845 (2) 8645 (3) 4568 (4) 4586

If SLIGHT stands for 426875 then GIST = _____

- (1) 6845 (2) 8645 (3) 4568 (4) 4586

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

43. जर दोन संख्यांचा मसावि 15 आणि लसावि 825 असेल तर त्यापैकी मोठी संख्या कोणती ?

- (1) 75 (2) 175 (3) 105 (4) 165

If the g.c.d. of two numbers is 15 and their l.c.m. 825 then which one is the largest number ?

- (1) 75 (2) 175 (3) 105 (4) 165

44. 8% सरळ व्याजाने 5 वर्षे मुदतीकरता घेतलेली किती रक्कम 2,800 रुपये होईल ?

- (1) ₹ 2,200 (2) ₹ 2,000 (3) ₹ 2,400 (4) ₹ 1,800

What sum will amount to ₹ 2,800/- after 5 years at the rate of 8% per annum simple interest ?

- (1) ₹ 2,200 (2) ₹ 2,000 (3) ₹ 2,400 (4) ₹ 1,800

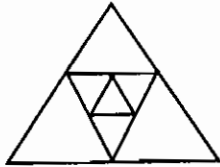
45. जर $\frac{a}{3} = \frac{b}{7}$ तर $\frac{b}{a+b}$ ची किंमत _____

- (1) 10 (2) 1.43 (3) 0.7 (4) यापैकी नाही

If $\frac{a}{3} = \frac{b}{7}$ then the value of $\frac{b}{a+b}$ is _____

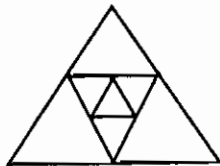
- (1) 10 (2) 1.43 (3) 0.7 (4) None of these

46. खालील आकृतीमध्ये किती त्रिकोण आहेत ?

- (1) 9 (2) 10 (3) 12 (4) यापैकी नाही

How many triangles are there in the following figure ?

- (1) 9 (2) 10 (3) 12 (4) None of these

47. 3 : 7 : 15 : ?

- (1) 45 (2) 49 (3) 30 (4) 35

3 : 7 : 15 : ?

- (1) 45 (2) 49 (3) 30 (4) 35

48. रिक्कामी जागा भरा.

3, 4, 7, 11, 18, 29,, 76.

- (1) 52 (2) 45 (3) 37 (4) 47

Fill in the blank.

3, 4, 7, 11, 18, 29,, 76.

- (1) 52 (2) 45 (3) 37 (4) 47

49. जर $49 \times x = 3136$ तर $4.9 \times 0.6 =$ _____

- (1) 31.36 (2) 3.136 (3) 0.1336 (4) 133.6

If $49 \times x = 3136$ then $4.9 \times 0.6 =$ _____

- (1) 31.36 (2) 3.136 (3) 0.1336 (4) 133.6

50. जर '+' म्हणजे 'x' असेल, 'x' म्हणजे '-' असेल, '-' म्हणजे '+' असेल तर $(5 + 2) \times (7 - 5) =$ _____

- (1) 20 (2) -2 (3) 14 (4) 2

If '+' means 'x', 'x' means '-', '-' means '+' then $(5 + 2) \times (7 - 5) =$ _____

- (1) 20 (2) -2 (3) 14 (4) 2

51. जर राधा सुनितापेक्षा तरुण आहे पण रीतापेक्षा मोठी आहे, रीता गीतापेक्षा मोठी आहे, शाम रीतापेक्षा मोठा आहे पण राधापेक्षा तरुण आहे, तर सर्वात तरुण कोण आहे ?

- (1) रीता (2) शाम (3) सुनिता (4) गीता

If Radha is younger to Sunita but elder to Rita, Rita is elder to Geeta, Sham is older than Rita but younger to Radha then who is the youngest of all ?

- (1) Rita (2) Sham (3) Sunita (4) Geeta

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

52. जर A म्हणजे x, D म्हणजे +, G म्हणजे -

तर $7A4D4A3G2 = \underline{\hspace{2cm}}$

- (1) 28 (2) 38 (3) 44 (4) 48

If A means x, D means +, G means --

then $7A4D4A3G2 = \underline{\hspace{2cm}}$

- (1) 28 (2) 38 (3) 44 (4) 48

53. जर $a * b = a + b + ab$ तर $2 * 3 * 5$ ची किंमत $\underline{\hspace{2cm}}$

- (1) 30 (2) 60 (3) 71 (4) 56

If $a * b = a + b + ab$ then the value of $2 * 3 * 5$ is $\underline{\hspace{2cm}}$

- (1) 30 (2) 60 (3) 71 (4) 56

54. $\sqrt{250 + \sqrt{33 + \sqrt{9}}} = \underline{\hspace{2cm}}$

- (1) 5 (2) 16 (3) 15 (4) 20

$\sqrt{250 + \sqrt{33 + \sqrt{9}}} = \underline{\hspace{2cm}}$

- (1) 5 (2) 16 (3) 15 (4) 20

55. जर वनिताला अनितापेक्षा अधिक गुण मिळाले, पण निता इतके नाहीत. प्रणिताला अनितापेक्षा कमी गुण मिळाले, पण सुनितापेक्षा अधिक मिळाले तर कोणाला सर्वाधिक गुण मिळाले ?

- (1) निता (2) अनिता (3) प्रणिता (4) वनिता

If Vanita got more marks than Anita, but not as many marks as those of Nita. Pranita got less marks than Anita, but more than Sunita then who got the highest marks ?

- (1) Nita (2) Anita (3) Pranita (4) Vanita

56. फोटोमधील स्त्रीकडे बोट दाखवित प्रविण त्याच्या मित्राला म्हणाला "ती माझ्या आईची एकुलती एक मुलगी आहे" तर प्रविणचे फोटोमधील स्त्रीशी नातेसंबंध कसा असेल ?

- (1) भाऊ (2) मुलगा (3) पुतण्या (4) भाचा

Pointing to a lady in the photograph, Praveen told his friend, "she is the only daughter of my mother". How is Praveen related to the lady in the photograph ?

- (1) Brother (2) Son (3) Nephew (4) Niece

57. रामने P बिंदूपासून दक्षिणेस चालण्यास सुरुवात केली. 40 मीटर चालल्यानंतर तो डाव्या बाजूस वळत 30 मीटर चालला आणि Q बिंदूपाशी पोहचला तर P आणि Q मधील सरळ अंतर किती ? आणि Q हा P कोणत्या दिशेला असेल ?

- (1) 60 मीटर, आग्नेय (2) 50 मीटर, नैऋत्य
(3) 50 मीटर, आग्नेय (4) यापैकी काही नाही

Ram started walking from a point P towards south. After walking 40 meters he took a left turn. He then walked 30 meters and reached a point Q. What is the straight line distance between P and Q ? And in which direction is Q of P ?

- (1) 60 meters, southeast (2) 50 meters, southwest
(3) 50 meters, southeast (4) None of these

58. जर विनय अजय पेक्षा उंच आहे आणि सतीष अजय पेक्षा बुटका आहे तर _____ हा सगळ्यात बुटका आहे.

- (1) सतीष (2) विनय (3) अजय (4) यापैकी कोणीही नाही

If Vinay is taller than Ajay and Satish is shorter than Ajay. Then _____ is the shortest of all.

- (1) Satish (2) Vinay (3) Ajay (4) None of the above

59. विसंगत शब्द ओळखा.

कान, नाक, जीभ, घसा

- (1) कान (2) नाक (3) जीभ (4) घसा

Identify the odd word.

Ear, Nose, Tongue, Throat

- (1) Ear (2) Nose (3) Tongue (4) Throat

60. विसंगत जोडी ओळखा.

- (a) 24-21 (b) 44-22 (c) 62-23 (d) 84-24

- (1) a (2) b (3) c (4) d

Identify odd pair.

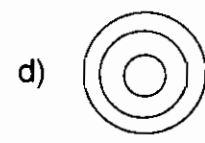
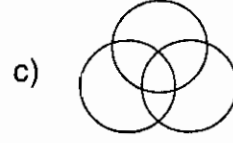
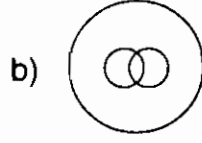
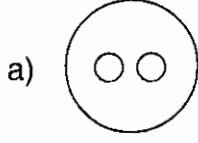
- (a) 24-21 (b) 44-22 (c) 62-23 (d) 84-24

- (1) a (2) b (3) c (4) d

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

61. वैद्य, स्त्री आणि माता यांच्यातील परस्पर संबंध खालीलपैकी कोणत्या आकृतीने दाखविता येईल ?

Which of the following best depicts the relationship between : Doctor, Female, Mother

(1) a

(2) b

(3) c

(4) d

62. कोणत्या संख्येचा 35% म्हणजे 315 होय ?

(1) 1000

(2) 3500

(3) 500

(4) 900

35% of what number is 315 ?

(1) 1000

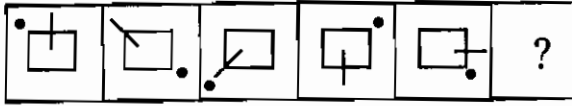
(2) 3500

(3) 500

(4) 900

63. योग्य पर्याय वापरून आकृत्यांची क्रमिका पूर्ण करा.

Complete the following series by choosing the right alternative.

(a)

(b)

(c)

(d)

(1) a

(2) b

(3) c

(4) d

64. जर 12 पुरुष एक काम 36 दिवसात पूर्ण करतात तर तेच काम 4 पुरुष किती दिवसात पूर्ण करतील ?

(1) 108 दिवस

(2) 180 दिवस

(3) 100 दिवस

(4) 150 दिवस

If 12 persons complete a piece of work in 36 days, how much time will 4 persons take to complete the same work ?

(1) 108 days

(2) 180 days

(3) 100 days

(4) 150 days

65. 10% दराने 4200 रु. चे 2 वर्षात चक्रवाढ व्याज किती होईल ?

(1) 879 रु.

(2) 880 रु.

(3) 881 रु.

(4) 882 रु.

What will be the compound interest on a sum of Rs. 4200 after 2 years at the rate of 10% per year ?

(1) Rs. 879

(2) Rs. 880

(3) Rs. 881

(4) Rs. 882

66. एका गावात स्त्रियांचे एकूण लोकसंख्येशी असलेले प्रमाण 45% आहे. गावाची लोकसंख्या 12,000 असताना किती स्त्रिया आहेत ?

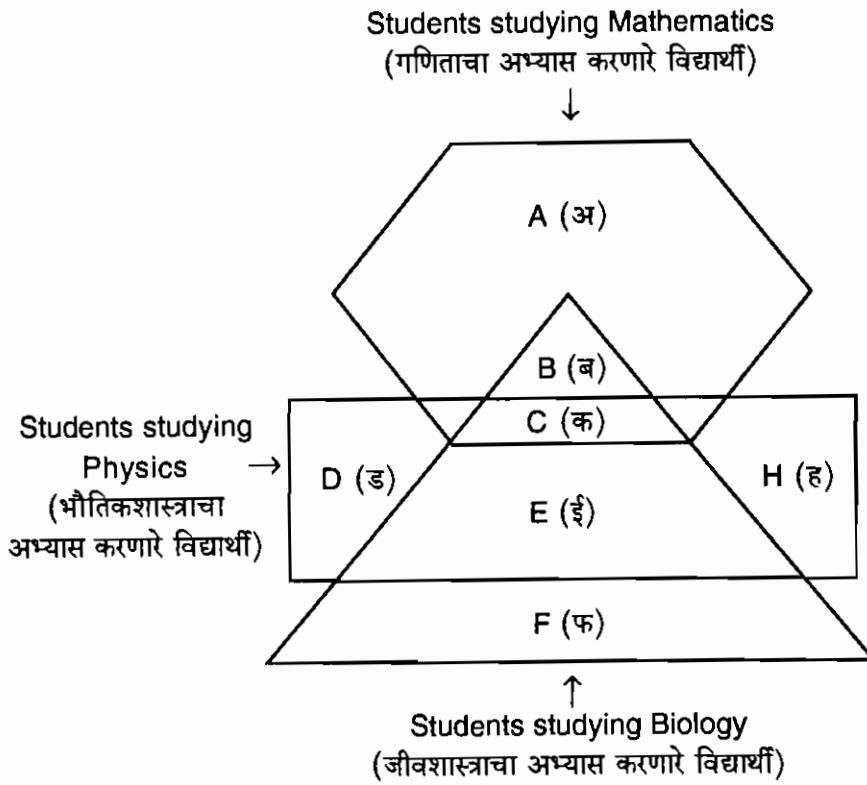
- (1) 5400 (2) 5500 (3) 4500 (4) 5250

If in one village percentage of females is 45 and its total population is 12,000 then how many females are there in the village ?

- (1) 5400 (2) 5500 (3) 4500 (4) 5250

प्र. क्र. 67 ते 70 खालील आकृतीवर आधारित आहेत.

Q. No. 67 to 70 are based on following Venn-Diagram.

67. गणित व भौतिक शास्त्र यांचा अभ्यास करणारे पण जीवशास्त्राचा अभ्यास न करणारे विद्यार्थी _____

- (1) अ (2) ब (3) क (4) यापैकी नाही

Students who study Mathematics and Physics but not Biology are represented by _____

- (1) A (2) B (3) C (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

68. भौतिकशास्त्र व जीवशास्त्र यांचा अभ्यास करणारे पण गणिताचा अभ्यास न करणारे विद्यार्थी

- (1) ई (2) क (3) ब (4) अ

Students who study Physics and Biology but not Mathematics are represented by

- (1) E (2) C (3) B (4) A

69. गणित, भौतिकशास्त्र व जीवशास्त्र या विषयांचा अभ्यास करणारे विद्यार्थी _____

- (1) ब (2) क (3) अ (4) ई

Students who study Mathematics, Physics and Biology are represented by _____

- (1) B (2) C (3) A (4) E

70. गणित व जीवशास्त्र यांचा अभ्यास करणारे पण भौतिकशास्त्राचा अभ्यास न करणारे विद्यार्थी _____

- (1) अ (2) ब (3) क (4) फ

Students who study Mathematics and Biology but not Physics are represented by

- (1) A (2) B (3) C (4) F

71. महाराष्ट्राच्या पूर्वेस _____ राज्य आहे.

- (1) उत्तर प्रदेश (2) छत्तीसगड (3) गुजरात (4) गोवा

_____ state is to the East of Maharashtra.

- (1) Uttar Pradesh (2) Chhattisgarh (3) Gujarat (4) Goa

72. महाराष्ट्रातील भंडारा जिल्ह्याचे विभाजन होवून _____ जिल्हा अस्तित्वात आला.

- (1) नंदूरबार (2) वाशिम (3) गोंदिया (4) हिंगोली

_____ district has been carved out of Bhandara district of Maharashtra.

- (1) Nandurbar (2) Washim (3) Gondiya (4) Hingoli

73. नागपूर आणि अमरावती विभाग _____ या नावाने ओळखला जातो.

- (1) मराठवाडा (2) खानदेश (3) मावळ (4) विदर्भ किंवा वऱ्हाड

Nagpur and Amaravati region is known as _____

- (1) Marathwada (2) Khandesh (3) Mawal (4) Vidarbha or Varhad

74. कोकण किनारपट्टीची दक्षिणोत्तर लांबी सुमारे _____ कि.मी. आहे.

- (1) 720 (2) 700 (3) 750 (4) 800

The north-south length of the Konkan coastal strip is approximately _____ kms.

- (1) 720 (2) 700 (3) 750 (4) 800

75. कोकणाच्या दक्षिण सरहद्दीलगत _____ खाडी आहे.

- (1) वसई (2) तेरेखोल (3) दाभोळ (4) विजयदुर्ग

_____ creek lies close to the Southern boundary of Konkan.

- (1) Vasai (2) Terekhol (3) Dabhol (4) Vijaydurg

76. _____ ही कृष्णा नदीची महत्त्वाची उपनदी आहे.

- (1) गोदावरी (2) पूर्णा (3) भीमा (4) प्रवरा

_____ is an important tributary of Krishna river.

- (1) Godavari (2) Purna (3) Bhima (4) Pravara

77. मुंबई-नाशिक हा रेल्वेमार्ग _____ घाटातून जातो.

- (1) थळघाट (2) बोरघाट (3) आंबोली घाट (4) कुंभार्ली घाट

Mumbai-Nashik Railway route passes through _____ ghat.

- (1) Thal ghat (2) Bor ghat (3) Amboli ghat (4) Kumbharli ghat

78. भीमा नदीच्या खोऱ्याच्या दक्षिणेकडे _____ ही डोंगर रांग आहे.

- (1) सातमाळा-अजिंठा (2) हरिश्चंद्र-बालाघाट
(3) एलोरा डोंगर (4) शंभू महादेव

To the south of Bhima river valley _____ hill range is found.

- (1) Satmal-Ajantha (2) Harishchandra-Balaghat
(3) Ellora Hill (4) Shambhu Mahadev

79. महाराष्ट्र दख्खन पठाराची पूर्व-पश्चिम लांबी _____ कि.मी. आहे.

- (1) 750 (2) 720 (3) 700 (4) 780

The East-West length of Deccan plateau of Maharashtra is _____ kms.

- (1) 750 (2) 720 (3) 700 (4) 780

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

80. सातपुडा पर्वत रांगेमुळे _____ नद्यांचे खोरे अलग झालेले आहे.

- (1) कृष्णा व भीमा (2) कोयना व वारणा
(3) नर्मदा व तापी (4) मुळा व प्रवरा

The basins of _____ rivers are divided by Satpuda mountain range.

- (1) Krishna and Bhima (2) Koyna and Varana
(3) Narmada and Tapi (4) Mula and Pravara

81. महाराष्ट्राचा _____ % भाग दख्खनच्या पठाराने व्यापलेला आहे.

- (1) 90 (2) 70 (3) 80 (4) 50

_____ % of Maharashtra is occupied by Deccan plateau.

- (1) 90 (2) 70 (3) 80 (4) 50

82. विदर्भात चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्ह्यात _____ प्रकारचे खडक आढळतात.

- (1) धारवाड (2) आर्कियन (3) कडाप्पा (4) विंध्ययन

_____ type of rocks are found in Chandrapur and Gadchiroli districts of Vidarbha.

- (1) Dharwar (2) Archean (3) Kaddapa (4) Vindhyan

83. महाराष्ट्रात कोणत्या विभागामध्ये सर्वाधिक पाऊस पडतो ?

- (1) मराठवाडा (2) पश्चिम महाराष्ट्र
(3) खानदेश (4) कोकण

Which region of Maharashtra receives highest amount of rainfall ?

- (1) Marathwada (2) Western Maharashtra
(3) Khandesh (4) Konkan

84. _____ हे महाराष्ट्रातील मुख्य अन्न-धान्य पिक आहे.

- (1) ज्वारी (2) गहू (3) तांदूळ (4) नाचणी

_____ is the main food grain crop of Maharashtra.

- (1) Jowar (2) Wheat (3) Rice (4) Nachani

85. कोणत्या जिल्ह्याचा सर्वात कमी भूभाग वनाखाली आहे ?

- (1) ठाणे (2) पुणे (3) लातूर (4) जालना

Which district has the least area under forests ?

- (1) Thane (2) Pune (3) Latur (4) Jalna

86. 'भंडारदरा धरण' महाराष्ट्रातील _____ या जिल्ह्यात आहे.

- (1) चंद्रपूर (2) नाशिक (3) जळगांव (4) सांगली

'Bhandardara dam' is located in _____ district of Maharashtra.

- (1) Chandrapur (2) Nashik (3) Jalgaon (4) Sangli

87. महाराष्ट्रातील _____ या जिल्ह्यात सर्वाधिक 'ठिबक सिंचन' प्रगत आहे.

- (1) जळगांव (2) चंद्रपूर (3) औरंगाबाद (4) नांदेड

Drip irrigation is practised most in the _____ district of Maharashtra.

- (1) Jalgaon (2) Chandrapur (3) Aurangabad (4) Nanded

88. _____ हा कोकणातील 'कल्प वृक्ष' आहे.

- (1) लिंब (2) महूआ (3) नारळ (4) साल

Which tree can be said to be "Kalpavriksha" of Konkan ?

- (1) Neem (2) Mahua (3) Coconut (4) Sal

89. महाराष्ट्रात सहकार तत्त्वावर सर्वात पहिला 'हातमाग' _____ येथे सुरू झाला.

- (1) सातारा (2) भिवंडी
(3) इच्चलकरंजी (4) मुंबई

The first co-operative 'Hand-loom' of Maharashtra was set up at _____

- (1) Satara (2) Bhiwandi
(3) Ichalkaranji (4) Mumbai

90. बॉक्साइटचा उपयोग मुख्यत्वे _____ मिळवण्यासाठी केला जातो.

- (1) लोह (2) मँगनिज (3) अॅल्युमिनियम (4) तांबे

Bauxite is utilised mainly to extract _____

- (1) Iron (2) Manganese (3) Aluminium (4) Copper

91. महाराष्ट्रात दगडी कोळशाचे सर्वात जास्त साठे _____ येथे आहेत.

- (1) उमरखेड (2) बल्लारपूर (3) कामटी (4) सावनेर

Largest coal reserves in Maharashtra are found at _____

- (1) Umarkhed (2) Ballarpur (3) Kamati (4) Savner

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

92. महाराष्ट्रातील ग्रामीण ते शहरी स्थलांतराचे _____ हे सर्वात महत्वाचे कारण आहे.
 (1) सामाजिक (2) राजकीय (3) शैक्षणिक (4) आर्थिक
 The most important cause of rural-urban migration in Maharashtra is _____
 (1) Social (2) Political (3) Educational (4) Economic

93. महाराष्ट्रात सर्वात कमी शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण _____ जिल्ह्यात आहे.
 (1) रत्नागिरी (2) गडचिरोली (3) चंद्रपूर (4) सिंधुदुर्ग
 The lowest proportion of urban population is found in _____ district of Maharashtra.
 (1) Ratnagiri (2) Gadchiroli (3) Chandrapur (4) Sindhudurg

94. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात स्त्री-पुरुष प्रमाण _____ इतके आहे.
 (1) 925 (2) 950 (3) 940 (4) 314
 According to 2011 census 'Sex-ratio' in Maharashtra is _____
 (1) 925 (2) 950 (3) 940 (4) 314

95. 2011च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राची लोकसंख्येची घनता _____ प्रति चौ.कि.मी. आहे.
 (1) 315 (2) 324 (3) 365 (4) 382
 According to 2011 census density of population in Maharashtra is _____ per sq.km.
 (1) 315 (2) 324 (3) 365 (4) 382

96. दक्षिण महाराष्ट्रात प्रामुख्याने _____ ही अनुसूचित जाती आढळते.
 (1) डोंबकैकाडी (2) धोर
 (3) होलार (4) खाटीक
 _____ scheduled caste is mainly found in Southern part of Maharashtra.
 (1) Domb-Kaikadi (2) Dhor
 (3) Holar (4) Khatik

97. सह्याद्री पर्वत क्षेत्रात _____ ही आदिवासी जमात आढळत नाही.
 (1) वारली (2) ठाकर (3) गोंड (4) महादेवकोळी
 In Sayhadri mountain ranges _____ scheduled tribe is not found.
 (1) Warli (2) Thakar (3) Gond (4) Mahadev Koli

98. नंदूरबार हा जिल्हा _____ प्रशासकीय विभागात येतो.

- (1) नाशिक (2) धूळे (3) जळगांव (4) अमरावती

Nandurbar district comes under _____ administrative division.

- (1) Nashik (2) Dhule (3) Jalgaon (4) Amarawati

99. खालीलपैकी कोणता जिल्हा पुणे प्रशासकीय विभागात येत नाही ?

- (1) सातारा (2) सांगली (3) सोलापूर (4) अहमदनगर

Which of the following districts does not come under the Pune administrative division ?

- (1) Satara (2) Sangli (3) Solapur (4) Ahmednagar

100. पूर्वीच्या कुलाबा जिल्ह्याचे नामांतर _____ असे करण्यात आले.

- (1) सिंधुदुर्ग (2) रायगड (3) अलिबाग (4) बृहमंभई

The previous Kulaba district is renamed as _____

- (1) Sindhudurg (2) Raigad (3) Alibagh (4) Bruhanmumbai

101. माहितीच्या अधिकाराची चळवळ महाराष्ट्रात सुरू करण्याचे श्रेय खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीकडे जाते ?

- (1) श्री. गोपीनाथ मुंडे (2) श्री. शरद पवार
(3) किरण बेदी (4) श्री. अण्णा हजारे

Who has the credit of initiating agitation demanding Right to Information in Maharashtra ?

- (1) Shri. Gopinath Munde (2) Shri. Sharad Pawar
(3) Mrs. Kiran Bedi (4) Shri. Anna Hazare

102. कुलवल विरुद्ध जयपूर म्युनिसिपल कॉर्पोरेशनच्या निवाड्यात सुप्रीम कोर्टाच्या म्हणण्याप्रमाणे भारतीय संविधानाने दिलेल्या खालीलपैकी कोणत्या "स्वातंत्र्यामध्ये" माहितीचा अधिकार अंतर्भूत आहे ?

- (1) धर्माविषयीचे स्वातंत्र्य
(2) भाषण आणि अभिव्यक्ति स्वातंत्र्य
(3) संघ किंवा संघटना बनविण्याचे स्वातंत्र्य
(4) भारतीय संघराज्यात कोठेही भ्रमण करण्याचे स्वातंत्र्य

According to Supreme Court's judgement given in Kulwal V/s Jaipur Municipal Corporation in which of the following of the Indian Constitution, Right to Information is implied ?

- (1) Freedom of Religion
(2) Freedom of Speech and Expression
(3) Freedom to form Association or Unions
(4) Freedom to move freely throughout the territory of India

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

103. माहिती अधिकाराच्या कायदानुसार खालीलपैकी कोणते सार्वजनिक प्राधिकरण आहे ?

- (1) येस-बँक (2) शासकीय विधी महाविद्यालय मुंबई
(3) इन्फोसिस (4) रिलायन्स उद्योगसमूह

Which of the followings is a "Public Authority" within the meaning of the "Right to Information Act" ?

- (1) Yes-Bank (2) Government Law College, Mumbai
(3) Infosys (4) Reliance Industries

104. डिस्कट्स किंवा फ्लॉपी या स्वरूपातील माहिती पुरविण्यासाठी प्रत्येक डिस्कट्स किंवा फ्लॉपीकरिता टपाल खर्च वगळून खालीलपैकी किती रुपये फी आकारण्यात येते ?

- (1) दहा रुपये (2) पन्नास रुपये
(3) शंभर रुपये (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

The fee charged under the Act to obtain the information asked in the form of Diskettes or Floppies (excluding postage) Per diskette or Floppy is

- (1) Ten Rs. (2) Fifty Rs.
(3) One hundred Rs. (4) None of the above

105. अपील प्राधिकाऱ्याच्या निर्णयामुळे व्यथित झालेल्या एखाद्या व्यक्तीस राज्य माहिती आयोगाकडे दुसरे अपील करायचे असल्यास किती दिवसात करता येते ?

- (1) नव्वद दिवसात (2) साठ दिवसात
(3) पन्नास दिवसात (4) अठ्ठेचाळीस दिवसात

Within how many days a second appeal can be preferred with the State Information Commission by a person aggrieved by the action of the Appellate Authority ?

- (1) Ninety days (2) Sixty days
(3) Fifty days (4) Fortyeight days

106. "माहिती" च्या व्याख्येमध्ये खालीलपैकी कशाचा अंतर्भाव होत नाही ?

- (1) ई-मेल (2) अधिकार्यांच्या वैयक्तिक डायन्या
(3) अभिप्राय (4) सूचना

Definition of information does not include

- (1) e-mails (2) personal diaries of the officers
(3) opinions (4) advices

107. माहिती अधिकाराच्या कायद्याचा (2005) खालीलपैकी कोणत्या कायद्यांवर अधिभावी परिणाम (overriding effect) असेल ?

- (1) शासकीय गुपितांचा कायदा, 1923
- (2) त्या त्या वेळी अंमलात असलेला अन्य कोणताही कायदा
- (3) अन्य कायद्याच्या आधारे अंमलात आलेले कोणतेही संलेख
- (4) वरीलपैकी सर्वांवर

On which of the following Acts, or Law, the Right to Information Act, 2005 shall have an overriding effect ?

- (1) Official Secretes Act, 1923
- (2) Any other Law for the time being in force
- (3) Any instrument having effect of Law
- (4) All the mentioned above

108. राज्य मुख्य माहिती आयुक्तांचा पदावधी (पद धारण करण्याचा काल) खालीलपैकी किती आहे ?

- (1) पाच वर्षे किंवा वयांची 65 वर्षे पूर्ण जे अगोदर असेल ते
- (2) तीन वर्षे किंवा 65 वर्षे पूर्ण - जे अगोदर होईल ते
- (3) पाच वर्षे किंवा वयांची 67 वर्षे - जे अगोदर असेल ते
- (4) तीन वर्षे किंवा वयांची 67 वर्षे पूर्ण - जे अगोदर होईल ते

What is the term of the office of the State Chief Information Commissioner ?

- (1) Five years or sixty five years of age whichever is earlier
- (2) Three years or sixty five years of age whichever is earlier
- (3) Five years or sixty seven years of age whichever is earlier
- (4) Three years or sixty seven years of age whichever is earlier

109. केंद्रीय जनमाहिती अधिकाऱ्याने कोणत्याही वाजवीकारणाशिवाय माहिती मिळवण्याबाबतचा अर्ज स्वीकारण्यास एखाद्या व्यक्तीला नकार दिला असेल तर किती रुपये दंड आकारता येतो ?

- (1) प्रत्येक दिवसाला रु. 25 परंतु 250 रु. पेक्षा जास्त नाही
- (2) प्रत्येक दिवसाला रु. 250 परंतु 25,000 रु. पेक्षा जास्त नाही
- (3) प्रत्येक दिवसाला रु. 100 परंतु 1,000 रु. पेक्षा जास्त नाही
- (4) प्रत्येक दिवसाला रु. 50 परंतु 500 रु. पेक्षा जास्त नाही

What is the penalty imposed on Central Public Information Officer for his refusal to accept the application for information from any person without any reasonable cause ?

- (1) Rs. twenty-five per day but not exceeding two hundred and fifty Rs.
- (2) Two hundred fifty Rs. per day but not exceeding Rs. 25,000/- (twenty five thousand)
- (3) One hundred Rs. per day but not exceeding one thousand Rs.
- (4) Fifty Rs. per day but not exceeding five hundred Rs.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

110. खालीलपैकी कोणती संज्ञा माहितीचा अधिकार कायदा, 2005 याच्याशी संबंधित आहे ?

- (1) जन संपर्क अधिकारी (2) माहिती आणि नभोवाणी मंत्री
(3) जन माहिती अधिकारी (4) मुख्य कार्यकारी अधिकारी

Which of the following terms is related to the Right to Information Act, 2005 ?

- (1) Public Relation Officer (2) Information and Broadcasting Minister
(3) Public Information Officer (4) Chief Executive Officer

111. स्त्री-शिक्षणासाठी व स्त्री-जागृतीसाठी 'शारदा-सदन' ही संस्था कोणी स्थापन केली ?

- (1) रमाबाई रानडे (2) पंडिता रमाबाई
(3) ताराबाई शिंदे (4) सावित्रीबाई फुले

Who founded the 'Sharada Sadan' for education and emancipation of women ?

- (1) Ramabai Ranade (2) Pandita Ramabai
(3) Tarabai Shinde (4) Savitribai Phule

112. माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टनने खानदेशचा कलेक्टर म्हणून _____ यांची नेमणूक केली.

- (1) एच. डी. रॉबर्टसन (2) कॅ. जॉन ब्रिगज
(3) विल्यम चॅपलीन (4) हेन्री पॉन्टीज

_____ was appointed as the Collector of Khandesh region by Mount Stuart Elfinston.

- (1) H. D. Robertson (2) Cpt. John Brigz
(3) William Chaplin (4) Henry Pontij

113. नाना पाटील यांनी कोणती सेना उभारून राष्ट्रीय क्रांती चळवळीत योगदान दिले ?

- (1) तुफानी सेना (2) वानर सेना (3) बहुजन सेना (4) मावळ्यांची सेना

Which force was established by Nana Patil as a contribution to the National Freedom Movement ?

- (1) Tufani Sena (2) Vanar Sena (3) Bahujan Sena (4) Mavale Sena

114. 1934 मध्ये नागपूर योजना कश्यासाठी प्रसिद्ध होती ?

- (1) नागपूरचा आर्थिक विकास (2) रस्ते बांधकाम
(3) रेल्वे विकास (4) जलवाहतूक नियंत्रण

What is Nagpur plan, 1934 known for ?

- (1) Economic Development of Nagpur (2) Road Construction
(3) Railway Development (4) Control of water transport

115. गोपाळ हरी देशमुख यांचे टोपण नाव कोणते ?

(1) सार्वजनिक काका	(2) लोकहितवादी
(3) भाऊ महाजन	(4) भाऊ दाजी लाड

What is the nick name of Gopal Hari Deshmukh ?

(1) Sarvajanik Kaka	(2) Lokahitvadi
(3) Bhau Mahajan	(4) Bhau Daji Lad

116. सत्यशोधक समाज स्थापन करण्यापाठीमागे महात्मा फुलेंचा मुख्य उद्देश कोणता होता ?

- (1) इंग्रजांच्या वर्चस्वाला विरोध
- (2) ब्राह्मणांच्या वर्चस्वाला विरोध
- (3) संस्थानिकांच्या वर्चस्वाला विरोध
- (4) मिशनऱ्यांच्या वर्चस्वाला विरोध

What was the chief objective of the establishment of Satyashodhak Samaj by Mahatma Phule ?

- (1) Protest against the dominance of British
- (2) Protest against the dominance of Brahmins
- (3) Protest against the dominance of Princely States
- (4) Protest against the dominance of Missionaries

117. महाराष्ट्रात कम्युनिस्ट पक्षाच्या चळवळीशी संबंधित कोणाचे नाव सांगता येईल ?

(1) सेनापती बापट	(2) श्रीपाद डांगे
(3) लालजी पेंडसे	(4) अच्युत पटवर्धन

Which of the following names is associated with the Communist Movement in Maharashtra ?

(1) Senapati Bapat	(2) Shripad Dange
(3) Lalaji Pendase	(4) Achyut Patwardhan

118. प्रार्थना समाजाची स्थापना कोठे झाली ?

(1) कलकत्ता	(2) मद्रास	(3) मुंबई	(4) पुणे

Where was 'Prarthana Samaj' established ?

(1) Kolkota	(2) Chennai	(3) Mumbai	(4) Pune

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

119. मार्च 1927 मध्ये कुलाबा जिल्ह्यात डॉ. आंबेडकरांच्या अध्यक्षतेखाली 'कुलाबा डिस्ट्रीक्ट डिप्रेसड क्लासेस' झाली त्यात _____ हा ठराव कार्यान्वित करण्याचे ठरले.

(1) मंदिर प्रवेश	(2) महाड तळे
(3) बोले ठराव	(4) पर्वती प्रवेश

_____ resolution was passed at Kulaba in a meeting of 'Kulaba District Depressed Classes' under the Chairmanship of Dr. Babasaheb Ambedkar in March 1927.

(1) Temple Entry	(2) Mahad Pool
(3) Bole Tharav	(4) Parvati Entry

120. सावरकर बंधूनी सन् 1904 मध्ये नाशिक येथे कोणत्या क्रांतीकारी संघटनेची स्थापना केली ?

(1) क्रांतीसेना	(2) अभिनव भारत
(3) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ	(4) अनुशीलन समिती

Which revolutionary organization was founded by Savarakar brothers in Nasik in the year 1904 ?

(1) Kranti Sena	(2) Abhinav Bharat
(3) Rashtriya Swayamsevak Sangh	(4) Anushilan Samitee

121. सन् 1917 च्या राष्ट्रीयसभेच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) दादाभाई नौरोजी	(2) अॅनी बेझंट
(3) लोकमान्य टिळक	(4) बाबू अंबिकाचरण मुझूमदार

Who was the President of Indian National Congress of 1917 ?

(1) Dadabhai Naurojee	(2) Anie Besant
(3) Lokmanya Tilak	(4) Babu Ambikacharan Mujumdar

122. नागपूर येथे हिंदूमहासभेची स्थापना कधी झाली ?

(1) 11 नोव्हेंबर 1923	(2) 11 डिसेंबर 1923
(3) 23 जानेवारी 1924	(4) 02 मार्च 1924

When was Hindumahasabha established in Nagpur ?

(1) 11 November 1923	(2) 11 December 1923
(3) 23 January 1924	(4) 02 March 1924

123. खानदेशातील कोणत्या जमातीने ब्रिटिश सरकार विरोधी उठाव केला ?
 (1) भिल्ल (2) कोळी (3) रामोशी (4) पारधी

Which tribe from Khandesh revolted against British Rule ?

- (1) Bhilla (2) Koli (3) Ramoshi (4) Paradhi

124. बॉम्बे असोसिएशनची स्थापना कोणी केली ?

- (1) विश्वनाथ नारायण मंडलिक (2) डॉ. भाऊ दाजी लाड
 (3) गणेश वासुदेव जोशी (4) नाना शंकरशेठ

Who founded the Bombay Association ?

- (1) Vishwanath Narayan Mandlik (2) Dr. Bhau Daji Lad
 (3) Ganesh Vasudev Joshi (4) Nana Shankarseth

125. कोणत्या अधिवेशनात राष्ट्रीय काँग्रेस व मुस्लीम लीगचे ऐक्य झाले ?

- (1) लखनौ (2) सूरत (3) दिल्ली (4) मुंबई

In which conference National Congress and Muslim League got United ?

- (1) Lucknow (2) Surat (3) Delhi (4) Mumbai

126. राज्यसभेतील _____ सदस्य हे घटकराज्य व केंद्रशासित प्रदेशांचे प्रतिनिधित्व करतात.

- (1) 238 (2) 248 (3) 150 (4) 138

In Council of States _____ members represent the States and the Union Territories.

- (1) 238 (2) 248 (3) 150 (4) 138

127. खालीलपैकी कोणाचा घटनासमितीमध्ये समावेश नव्हता ?

- (1) दुर्गाबाई देशमुख (2) मुकुंदराव जयकर
 (3) विनायक सावरकर (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who among the following was not the member of the Constituent Assembly ?

- (1) Durgabai Deshmukh (2) Mukundrao Jaykar
 (3) Vinayak Savarkar (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

128. भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेप्रमाणे पुढील "स्वातंत्र्य" आवश्यक आहे _____

- (1) दर्जा व संधी (2) श्रद्धा, विश्वास व उपासना
 (3) एकता आणि एकात्मता (4) सामाजिक, आर्थिक व राजनैतिक

As per the preamble to the Constitution of India there has to be "liberty" of

- (1) Status and opportunity (2) Faith, belief and worship
 (3) Unity and integrity (4) Social, economic and political

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

129. राज्यघटना दुरुस्तीची पद्धती कलम _____ मध्ये स्पष्ट करण्यात आली आहे.

- (1) 370 (2) 368 (3) 357 (4) 257

The procedure of amending the Constitution has been dealt with in Article _____

- (1) 370 (2) 368 (3) 357 (4) 257

130. राज्यघटनेच्या कलम 248 नुसार उर्वरित अधिकार (रेसीड्युअल) कोणाकडे सोपविण्यात आले आहेत ?

- (1) संसद (2) राज्य सरकार
(3) सर्वोच्च न्यायालय (4) केंद्रशासित प्रदेश

In whom are the residual powers vested as per Article 248 ?

- (1) Parliament (2) States
(3) Supreme Court (4) Union Territories

131. "स्त्री व पुरुष दोहोना समान कामाचे समान वेतन" हे तत्त्व भारतीय राज्यघटनेत कुठे आढळते ?

- (1) मूलभूत अधिकार (2) मूलभूत कर्तव्य
(3) मार्गदर्शक तत्त्वे (4) आर्थिक अधिकार

What is "equal pay for equal work for both men and women" mentioned as in Indian Constitution ?

- (1) A fundamental right (2) A fundamental duty
(3) Directive principle (4) Economical right

132. केंद्र-राज्य संबंधांचे परीक्षण करण्यासाठी 1983 साली कोणता आयोग नेमण्यात आला ?

- (1) राजमन्नार आयोग (2) सरकारिया आयोग
(3) मेहता आयोग (4) पी. बी. पाटील आयोग

Which Commission was appointed to examine the Centre-State relations in 1983 ?

- (1) Rajmannar Commission (2) Sarkaria Commission
(3) Mehta Commission (4) P. B. Patil Commission

133. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात द्विगृही कायदेमंडळ नाही ?

- (1) कर्नाटक (2) महाराष्ट्र (3) गुजरात (4) बिहार

Which of the following states does not have bicameral legislature ?

- (1) Karnataka (2) Maharashtra (3) Gujarat (4) Bihar

134. राज्यघटनेच्या कलम 1 नुसार भारत हा एक _____ आहे.

- (1) राज्यांचा संघ (2) संघराज्य
(3) सहकारी संघराज्य (4) अर्ध संघराज्य

According to the Article 1 of the Constitution, India is a _____

- (1) Union of States (2) Federation of States
(3) Cooperative Federation of States (4) Half Federal State

135. भारतीय संसदेत कोणाचा समावेश होतो ?

- (1) राष्ट्रपती आणि दोन्ही सभागृहे
(2) राष्ट्रपती, राज्यपाल आणि संसद
(3) लोकसभा आणि राज्यसभा
(4) पंतप्रधान आणि दोन्ही सभागृहे

The Parliament of India consists of _____

- (1) President and Two Houses
(2) President, Governor and Parliament
(3) House of People and Council of States
(4) Prime Minister and Two Houses

136. भारतीय राज्यघटनेच्या कितव्या कलमाद्वारे जीवित व व्यक्ति स्वातंत्र्याची हमी देण्यात आली आहे ?

- (1) 19 (2) 20 (3) 21 (4) 22

Article _____ of the Indian Constitution provides for protection of life and personal liberty ?

- (1) 19 (2) 20 (3) 21 (4) 22

137. लोकलेखा समितीचे _____ सदस्य लोकसभेतून आणि _____ सदस्य राज्यसभेतून निवडले जातात.

- (1) 15, 7 (2) 7, 15 (3) 17, 5 (4) 5, 17

The Public Accounts Committee consists of _____ members from the house of people and _____ members from the Council of States.

- (1) 15, 7 (2) 7, 15 (3) 17, 5 (4) 5, 17

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

138. कोणत्या कालावधीमध्ये भारतीय घटना समिती कार्यरत होती ?

- (1) 1948-1950 (2) 1949-1951
(3) 1946-1949 (4) 1951-1952

During which period did the Constituent Assembly of India work ?

- (1) 1948-1950 (2) 1949-1951
(3) 1946-1949 (4) 1951-1952

139. भारतीय राज्यघटनेमध्ये पहिली दुरुस्ती कोणी केली ?

- (1) लोकसभा (2) राज्यसभा
(3) हंगामी संसद (4) गव्हर्नर जनरल

The first amendment to the Constitution was done by

- (1) Lok Sabha (2) Rajya Sabha
(3) Provisional Parliament (4) Governor General

140. राज्यसभेने अर्थविधेयक प्राप्त झाल्यापासून किती दिवसात लोकसभेकडे परत पाठविणे बंधनकारक आहे ?

- (1) 1 महिना (2) 3 महिने (3) 6 दिवस (4) 14 दिवस

The Council of States must return a money bill to the House of People within a period of _____ from the date of receipt of the bill.

- (1) 1 month (2) 3 months (3) 6 days (4) 14 days

141. राज्यघटनेतील कोणत्या परिशिष्टातील नमुन्याप्रमाणे संसदेतील प्रत्येक सभासद पदग्रहण करण्यासाठीची शपथ घेतो ?

- (1) पहिले (2) तिसरे (3) पाचवे (4) सहावे

In a format of which schedule of the Constitution every member of Parliament takes Oath or affirmation ?

- (1) First (2) Third (3) Fifth (4) Sixth

142. भारतीय राज्यघटनेत कोणत्या कलमाद्वारे संसदेच्या सदस्याचे पात्रतेसाठीच्या निकषांचा निर्देश केलेला आहे ?

- (1) कलम 88 (2) कलम 84 (3) कलम 89 (4) कलम 91

Which Article of the Constitution of India provides for the qualifications of a member of parliament ?

- (1) Art. 88 (2) Art. 84 (3) Art. 89 (4) Art. 91

143. राज्यघटनेतील कोणत्या कलमानुसार काही खटले सर्वोच्च न्यायालयाकडे हस्तांतरित केले जातात ?

- (1) कलम 139 A (2) कलम 139 B (3) कलम 139 C (4) कलम 138

Which Constitutional Article provides for transfer of certain court cases to the Hon. Supreme Court ?

- (1) Art. 139 A (2) Art. 139 B (3) Art. 139 C (4) Art. 138

144. राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमांद्वारे राष्ट्रपती अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींची सूची तयार करू शकतो ?

- (1) कलम 344-345 (2) कलम 346-347
(3) कलम 341-342 (4) कलम 350-351

Under which Article President is empowered to draw up a list of scheduled castes and scheduled tribes ?

- (1) Art. 344 - 345 (2) Art. 346 - 347
(3) Art. 341 - 342 (4) Art. 350 - 351

145. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 243 नुसार 'पंचायत' चा अर्थ काय होतो ?

- (1) स्व-ग्राम पंचायत राज (2) ग्रामशासन
(3) स्वराज्य-संस्था (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Under Constitutional Article 243, what is the meaning of 'Panchayat' ?

- (1) Self Gram Panchayat Raj (2) Govt. of village
(3) Self Govt. (4) None of the above

146. राज्यघटनेतील 243 कलमानुसार मेट्रो शहरांसाठी किती लोकसंख्येची आवश्यकता आहे ?

- (1) दहा लाख किंवा अधिक (2) एक लाख किंवा अधिक
(3) दहा लाखांपेक्षा कमी (4) पाच लाखांपेक्षा कमी

Under Constitutional Article 243 population of a metropolitan area is ?

- (1) Ten lakh or more (2) One lakh or more
(3) Less than ten lakh (4) Less than five lakh

147. कोणत्या घटनादुरुस्तीद्वारे कलम 368 मध्ये पहिल्यांदा दुरुस्ती करण्यात आली ?

- (1) 25 वी घटनादुरुस्ती (2) 26 वी घटनादुरुस्ती
(3) 24 वी घटनादुरुस्ती (4) 27 वी घटनादुरुस्ती

Which Amendment amended the Article 368 of the Constitution for the first time ?

- (1) 25th Amendment Act (2) 26th Amendment Act
(3) 24th Amendment Act (4) 27th Amendment Act

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

148. राज्यघटनेतील कोणत्या कलमाद्वारे अनुसूचित जाती आणि जमातींकरिता राष्ट्रीय आयोगाची तरतूद केली आहे ?

- (1) कलम 337 (2) कलम 334 (3) कलम 338 (4) कलम 339

Which Article of the Constitution of India provides for a National Commission for S.C. and S.T ?

- (1) Art. 337 (2) Art. 334 (3) Art. 338 (4) Art. 339

149. आणीबाणीच्या काळातही पुढीलपैकी कोणत्या मूलभूत हक्कांची अंमलबजावणी होते ?

- (1) कलम 20 (2) कलम 21
(3) कलम 20 आणि कलम 21 (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Fundamental Rights mentioned in which Article are enforceable during the period of emergency ?

- (1) Art. 20 (2) Art. 21
(3) Art. 20 and Art. 21 (4) None of the above

150. केवळ केंद्र सरकारलाच बाह्य आक्रमण आणि अंतर्गत असुरक्षिततेच्या बाबत राज्याला संरक्षण देण्याचा अधिकार आहे असे राज्यघटनेतील कोणते कलम सांगते ?

- (1) कलम 359 (2) कलम 360 (3) कलम 355 (4) कलम 361

Which Constitutional Article empowers the Union to protect States against external aggression and internal disturbance ?

- (1) Art. 359 (2) Art. 360 (3) Art. 355 (4) Art. 361

151. _____ या प्रकारच्या संगणक आज्ञावलीचे अनुमतीपत्र त्याच्या वापर कर्त्याला ती संगणक आज्ञावली अभ्यासणे, दुरुस्त करणे, वाढवणे व त्याचा कोणत्याही कारणासाठी वापर करण्याचे स्वातंत्र्य देते तसेच तो मूळ व सुधारित आज्ञावली पुन्हा प्रसारित करू शकतो.

- (1) ओपन सोर्स (2) कॉपी रायटेड सोर्स
(3) पायरेटेड सोर्स (4) फ्री सोर्स

_____ programme is a Software Programme where in licences grant users the freedom to run the programme for any purpose, to study and modify the programme and to freely redistribute copies of the original or modified programme.

- (1) Open source (2) Copy righted source
(3) Pirated source (4) Free source

152. इ-गव्हर्नंस _____ मधील संबंध सुधारते.

(1) ग्राहक व ग्राहकातील संबंध	(2) दुकानदार व ग्राहकातील संबंध
(3) शासन व नागरिकातील संबंध	(4) ग्राहक व बाजारपेठ यातील संबंध

E-governance is made to improve relations between _____

(1) Customer to customer	(2) Dealer to customer
(3) Government to citizen	(4) Customer to market

153. वेब साईट उघडण्यासाठी यापैकी कोणते सॉफ्टवेअर वापरता येणार नाही ?

(1) मोझीला	(2) मायक्रोसॉफ्ट इन्टरनेट
(3) नेटस्केप	(4) मायक्रो सॉफ्ट वर्ड

Which of the following is not a internet browser ?

(1) Mozilla	(2) Microsoft internet
(3) Netscape	(4) Microsoft Word

154. "सायबर स्पेस" हा शब्द प्रथम यांनी संकल्पिला _____

(1) विल्यम गिब्सन	(2) विल्यम वर्ड्सवर्थ
(3) विल्यम मार्टीन	(4) विल्यम ग्रॅण्डसन

The word cyberspace was coined by _____

(1) William Gibson	(2) William Wordsworth
(3) William Martin	(4) William Grandson

155. इ. डि. आय. म्हणजे _____

(1) इलेक्ट्रीकल डेटा इंटरचेंज	(2) इलेक्ट्रॉनिक डेटा इंटरचेंज
(3) इलेक्ट्रोमॅग्नेटीक डेटा इंटरचेंज	(4) इलेक्ट्रॉनिक डेटा इंटरफेस

E. D. I. Stands for _____

(1) Electrical Data Interchange	(2) Electronic Data Interchange
(3) Electromagnetic Data Interchange	(4) Electronic Data Interface

156. इंटरनेटवर सुरक्षित व्यवहार साधण्यासाठी या मानकाचा वापर करतात

(1) सेट	(2) इ. टी. एस.	(3) टी. इ. एस.	(4) ई. ई.टी.

_____ has become a standard of secured payment over net.

(1) SET	(2) ETS	(3) TES	(4) EET

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

157. एस. एस. एल. ची संकल्पना _____ या कंपनीची असून त्यामुळे गोपनीयता, विश्वासाहता आपणांस डिजीटल सर्टीफिकेट मध्ये मिळतात.
 (1) मायक्रोसॉफ्ट (2) नेटस्केप (3) अॅपल (4) यापैकी नाही
 S.S.L. was developed by _____ company and it provides privacy, integrity and authentication through digital certificate.
 (1) Microsoft (2) Netscape (3) Apple (4) None of these
-
158. “यु एन् सी आय् टी आर् ए एल्’ एस् मॉडल लॉ ऑन इलेक्ट्रॉनिक कॉमर्स” यास सामावून घेणारा भारत हा _____ क्रमांकाचा देश ठरला.
 (1) तेवीसावा (2) पंचविसावा (3) पस्तीसावा (4) एकोणसाठावा
 India has become _____ country in the world to adopt UNCITRAL’S model law on Electronic commerce.
 (1) Twenty third (2) Twenty fifth (3) Thirty fifth (4) Fifty nineth
-
159. आय टी अॅक्ट, 2000 च्या कोणत्या सेक्शन अन्वये पोलिस अधिकारी त्या कायद्या खालील गुन्ह्याचे अन्वेषण करू शकतो ?
 (1) 78 (2) 56 (3) 48 (4) 59
 Which Section of IT Act, 2000 empowers a police officer to investigate an offence under that Act ?
 (1) 78 (2) 56 (3) 48 (4) 59
-
160. _____ या दिवशी भारतीय संसदेने “आय टी अॅक्ट 2000” संमत केला.
 (1) 16 मे 2001 (2) 17 मे 2001
 (3) 15 मे 2001 (4) कोणतेही नाही
 On _____ Parliament of India passed the IT Act, 2000.
 (1) 16th May 2001 (2) 17th May 2001
 (3) 15th May 2001 (4) None of the above
-
161. नेटवर्कमध्ये जोडलेला संगणक खालीलपैकी कशामुळे शोधता येईल ?
 (1) आय. पी. अॅड्रेस (2) सब नेट मास्क (3) स्वीच (4) मोडेम
 Which of the following allows to identify the computer connected in network ?
 (1) I. P. Address (2) Sub net mask (3) Switch (4) Modem

162. आय टी ॲक्ट, 2000 च्या _____ या कलमान्वये "प्रिसायडींग ऑफीसर" ची नियुक्ती ऑपिलेट ट्रिब्युनलसाठी मार्गदर्शक ठरते.

- (1) सेक्शन 51 (2) सेक्शन 50 (3) सेक्शन 57 (4) सेक्शन 58

_____ prescribes the mandatory qualifications for any person to be appointed as a Presiding Officer of Cyber Appellate Tribunal of IT Act, 2000.

- (1) Section 51 (2) Section 50 (3) Section 57 (4) Section 58

163. माहिती तंत्रज्ञान अधिनियमाच्या प्रयोजनार्थ "माहिती" मध्ये काय येत नाही ?

- (1) साउंड (2) कोड (3) मायक्रो फिल्म (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

For the purposes of Information Technology Act the term "information" does not include

- (1) Sound (2) Code (3) Microfilm (4) None of the above

164. यु. आर.एल. या शब्दाची फोड खालील प्रमाणे आहे.

- (1) युनिफॉर्म रिसोर्स लोकेटर (2) युनिवर्स रिसोर्स लोकेटर
(3) युनायटेड रिसोर्स लोकेटर (4) युनिअन रिसोर्स लोकेटर

U. R. L. Stands for _____

- (1) Uniform Resource Locator (2) Universe Resource Locator
(3) United Resource Locator (4) Union Resource Locator

165. वेब पेजेस साठवण्यास व त्यांना दृश्यरूपात आणण्यास कोणता सर्व्हर उपयोगी येतो ?

- (1) वेब सर्व्हर (2) मेल सर्व्हर
(3) प्रिंट सर्व्हर (4) वरीलपैकी नाही

Which server stores web pages and makes access to them available ?

- (1) Web server (2) Mail server
(3) Print server (4) None of the above

166. एखादी व्यक्ती भू-तलावर कुठे आहे हे शोधण्यासाठी _____ या नवीन टेक्नोलॉजीचा वापर होतो.

- (1) जी.पी.एस. सिस्टम (2) रडार सिस्टम
(3) रेडीओ व्हेव सिस्टम (4) रेडीओ फ्रिक्वेंसी सिस्टम

To find a person's geographical location today we use _____

- (1) G.P.S. system (2) Radar system
(3) Radio wave system (4) Radio frequency system

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

167. _____ ही संस्था “कंट्रोलर ऑफ सर्टीफाईंग अथोरिटी” (CCA) म्हणून काम पाहते.
 (1) एन.आय.सी. (2) डि.आय.सी. (3) एल.आय.सी. (4) आय.आर.बी.

Following organisation works as Controller of Certifying Authorities (CCA).

- (1) NIC (2) DIC (3) LIC (4) IRB

168. मिडीया लॅब एशियाचे मॅनेजिंग डायरेक्टर आणि चीफ एक्झिक्युटिव्ह ऑफीसर श्री _____ आहेत.

- (1) सी.व्ही.रामाराजू (2) जी.व्ही.रामाराजू
 (3) एस.व्ही.रामाराजू (4) यापैकी नाही

_____ is MD and CEO of Media Lab Asia.

- (1) C. V. Ramaraju (2) G. V. Ramaraju
 (3) S. V. Ramaraju (4) None of the above

169. मिडीया लॅब एशियाने टेलिमेडीसिन क्षेत्रात टाकलेले पाऊल _____ या नावाने ओळखले जाते.

- (1) इ-मेडीसिन (2) इ-धन्वंतरी (3) इ-डॉक्टर (4) इ-मेडहेल्प

A step in telemedicine by Media Lab Asia is known as _____

- (1) e-medicine (2) e-Dhanwantari (3) e-doctor (4) e-medhelp

170. ज्या लोकांना सर्वसाधारण पुस्तके व वाचनीय साहित्य वाचता येत नाही (अंध व्यक्ती) अशा लोकांना त्यांच्या वाचनाच्या माध्यमात पुस्तके व साहित्य उपलब्ध करून देणारी _____ ही संस्था आहे.

- (1) डि.एफ.आय. (2) सि.एफ.आय. (3) एन.ए.बी.एल. (4) एम.एफ.आय.

_____ is a forum involved in production of books and reading material in an accessible form for persons who cannot read normal print (Blind persons).

- (1) DFI (2) CFI (3) NABL (4) MFI

171. डि.आय.टी. या शासनाच्या संस्थेने 60,000 देशातील शाळांना संगणक सुविधा, परिपूर्ण लॅब, वेब प्रसारण आणि इ-लर्निंग ह्या सुविधा 3 वर्षात देणारा _____ हा उपक्रम सुरू केला.

- (1) “विद्या वाहिनी” (2) “ज्ञान गंगा”
 (3) “सरस्वती वाहिनी” (4) “ज्ञानकेंद्र”

DIT's _____ project aimed at educating 60,000 schools across the country in a period of 3 years in computer education, providing equipped lab, web broadcasting and e-learning.

- (1) Vidya Vahini (2) Dynan Ganga
 (3) Saraswati Vahini (4) Dynan Kendra

172. सि-डॅक (पुणे) यांनी नुकताच नवीन सुपर काँप्युटर बनवला त्याचे नाव _____ आहे.

- (1) परम-शौर्य (2) परम-युवा
(3) परम-I (4) परम - II

Latest supercomputer developed by C-DAC (Pune) is _____

- (1) Param-Shourya (2) Param-Yuva
(3) Param - I (4) Param - II

173. यापैकी कोणत्या टेक्नोलॉजीचा 4G मध्ये समावेश होतो ?

- (1) यु.एल.बी. (2) एडज् (3) सीडीएमए (4) जीपीआरएस

Which one of the following comes in 4G technology ?

- (1) U.L.B. (2) Edge (3) CDMA (4) GPRS

174. सी.डॅकने शासनाच्या महसूल विभागासाठी स्टॅंप व रजिस्ट्रेशनची जी सिस्टिम बनवली त्याचे नाव _____

- (1) एस.ए.आर.आई.टी.ए. (2) आर.ए.आर.आई.टी.ए.
(3) आर.एस.आर.आई.टी.ए. (4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

A software developed by C-DAC for Revenue Dept. for stamps and registration is _____

- (1) SARITA (2) RARITA
(3) RSRITA (4) None from above

175. "नॅशनल टास्क फोर्स ऑन आय टी अँड सॉफ्टवेअर डेव्हलपमेंट" ची स्थापना पंतप्रधान ऑफीसतर्फे _____ या दिवशी झाली.

- (1) मे 22, 1997 (2) मे 22, 1998
(3) मे 22, 1999 (4) मे 22, 2000

National Task Force on IT and Software Development was setup by Prime Ministers office on _____

- (1) May 22, 1997 (2) May 22, 1998
(3) May 22, 1999 (4) May 22, 2000

176. आत्मनिर्धाराचा अधिकार _____ चा मानव अधिकार आहे.

- (1) पहिल्या पिढी (2) दुसऱ्या पिढी
(3) तिसऱ्या पिढी (4) वरीलपैकी कुठलाही नाही

The Right to Self Determination is _____ Human Right.

- (1) 1st generation (2) 2nd generation
(3) 3rd generation (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

177. बलात्कार ह्या गुन्ह्यामुळे एखाद्या व्यक्तीच्या भारतीय संविधानाच्या _____ ने हमी दिलेल्या मूल्यांचे हनन होते, हे मानवी अधिकाराच्या जागतिक मसुद्यात स्पष्ट केले आहे.

- (1) कलम 23 (2) कलम 21
(3) कलम 51 (4) कलम 19

Rape is an offence violative of the fundamental right of a person guaranteed under _____ of the Constitution of India, in consonance with right contained in the Universal Declaration of Human Rights.

- (1) Article 23 (2) Article 21
(3) Article 51 (4) Article 19

178. नागरी व राजकीय अधिकारांच्या आंतराष्ट्रीय करारनाम्याचे 6 वे कलम _____ च्या प्रश्नांशी निगडित आहे.

- (1) सशस्त्र संघर्ष (2) ओलीस ठेवणे
(3) आंतराष्ट्रीय दहशतवाद (4) देहांत शिक्षा

Article 6 of the International Covenant on Civil and Political Rights is concerned with the question of _____

- (1) Armed conflict (2) Hostage taking
(3) International terrorism (4) Capital punishment

179. _____ च्या आमसभेने 14 डिसेंबर 1960 रोजी शिक्षणातील अन्यायाविरुद्धचा ठराव स्वीकारला.

- (1) एफ् ए ओ (2) आय एल ओ (3) डब्लु एच् ओ (4) युनेस्को

The General Conference of _____ adopted the convention against discrimination in education on 14th December 1960.

- (1) FAO (2) ILO (3) WHO (4) UNESCO

180. यु एन् एच् सी आर् _____ ना सुरक्षा व सहायता प्रदान करते.

- (1) निर्वासित (2) स्थानांतरित व्यक्ती
(3) कोणत्याही राज्यांचे नसलेले व्यक्ती (4) वरील सर्व

UNHCR provides protection and assistance to _____

- (1) Refugees (2) Displaced persons
(3) Stateless persons (4) All the above

181. 1949 च्या तिसऱ्या जिनेव्हा करारातील 4 था अनुच्छेद _____ ह्या वर्गात येणाऱ्या व्यक्ती बद्द

- (1) लढाईत बळी पडलेले व्यक्ती
- (2) सशस्त्र लढाईत रणांगणावरील जखमी व आजारी व्यक्ती
- (3) नागरिक
- (4) युद्ध कैदी

Article 4 of the Third Geneva Convention, 1949, defines the categories of persons entitled to be treated as _____

- (1) Victims of war
- (2) Wounded and sick in armed forces in the field
- (3) Civilians
- (4) Prisoners of war

182. मानव अधिकारांचे संरक्षण अधिक चांगल्या पद्धतीने व्हावे यासाठी भारतीय संसदेने मानव अधिकार संरक्षण कायदा, 1993 च्या अंतर्गत _____ ची स्थापना केली आहे.

- (1) राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग
- (2) राज्य मानव अधिकार आयोग
- (3) मानव अधिकार न्यायालय
- (4) वरील सर्व

The Indian Parliament has enacted the Protection of Human Rights Act, 1993, for establishment and constitution of the _____ for better protection of Human Rights.

- (1) National Human Rights Commission
- (2) State Human Rights Commission
- (3) Human Rights Courts
- (4) All the above

183. राज्य मानव अधिकार आयोगाच्या अध्यक्ष पदी अशी व्यक्ती आरूढ होऊ शकते जी ने _____ पदी काम केलेले आहे.

(1) उच्च न्यायालयातील न्यायाधीश	(2) त्या संबंधित राज्यातील जिल्हा न्यायाधीश
(3) उच्च न्यायालयातील मुख्य न्यायाधीश	(4) सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीश

A Chairperson of the State Human Rights Commission can be a person who has been

(1) A Judge of a High Court	(2) District Judge in that State
(3) A Chief Justice of a High Court	(4) A Judge of the Supreme Court

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

184. मानव अधिकारांच्या हननामुळे निर्माण झालेल्या गुन्ह्यांचा त्वरित निपटारा करण्यासाठी राज्य शासक जिल्हातील _____ ला त्या गुन्ह्यांचा निवाडा करण्यासाठी मानव अधिकार न्यायालय म्हणून नामांकन करू शकते.

(1) न्याय चौकशी न्यायालय	(2) सत्र न्यायालय
(3) विशेष न्यायालय	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

For the purpose of providing speedy trial of offences arising out of violation of human rights, the State Government may specify for each district a _____ to be a Human Rights Court to try the said offences.

(1) Trial court	(2) Sessions court
(3) Special court	(4) None of the above

185. देऊन टाकता न येणाऱ्या अधिकारांची संकल्पना _____ यांनी केली.

(1) थॉमस होबेज	(2) रॉस्यो
(3) जॉन लॉके	(4) वरील कोणीही नाही

The concept of Inalienable Rights was propounded by _____

(1) Thomas Hobbes	(2) Rousseau
(3) John Locke	(4) None of the above

186. खालीलपैकी कोणती व्यक्ती सध्या भारतातील राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाची अध्यक्ष आहे ?

(1) न्यायमूर्ती जे. एस. वर्मा	(2) न्यायमूर्ती के. जी. बालकृष्णन्
(3) न्यायमूर्ती रंगनाथ मिश्रा	(4) न्यायमूर्ती जी. पी. माथूर

Who is the present Chairman of the National Human Rights Commission of India ?

(1) Justice Shri J. S. Verma	(2) Justice Shri K. G. Balkrishnan
(3) Justice Shri Ranganath Mishra	(4) Justice Shri G. P. Mathur

187. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या विभागात आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक हक्कांवरील आंतरराष्ट्रीय प्रसंविदा, 1966 मधील हक्क नमूद केलेली आहे ?

(1) विभाग 4-A	(2) विभाग 2	(3) विभाग 3	(4) विभाग 4

In which following part of the Constitution of India, the rights enshrined under International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1966) are incorporated ?

(1) Part IV-A	(2) Part II	(3) Part III	(4) Part IV

188. नागरी व राजकीय हक्कांवरील आंतराष्ट्रीय प्रसंविदा, 1966 भारतातील खालीलपैकी कोणत्या बाबींशी संबंधित आहे ?

(1) वैधानिक हक्क	(2) मूलभूत अधिकार
(3) पारंपारिक अधिकार	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

In Indian perspective, International Covenant on Civil and Political Rights, 1966 basically deals with

(1) Statutory rights	(2) Fundamental rights
(3) Customary rights	(4) None of the above

189. भारताने नागरी व राजकीय हक्कांवरील आंतराष्ट्रीय प्रसंविदा, 1966 ला, केव्हा मंजूरी दिली ?

(1) 27 मार्च, 1979	(2) 27 एप्रिल, 1978
(3) 27 एप्रिल, 1980	(4) 27 मार्च, 1978

International Covenant on Civil and Political Rights, 1966 has been acceded to, by India on

(1) March 27, 1979	(2) April 27, 1978
(3) April 27, 1980	(4) March 27, 1978

190. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993, कलम 2(d) अन्वये मानवी हक्काच्या परिभाषेत खालीलपैकी कोणत्या हक्कांना समावेशित केले आहे ?

- (1) सर्व मूलभूत अधिकार
- (2) निवडक मूलभूत अधिकार
- (3) सर्व मूलभूत व वैधानिक अधिकार
- (4) सर्व वैधानिक अधिकार

Which of the following rights are included in the definition of human rights given in Section 2(d) of the Protection of Human Rights Act, 1993 ?

- (1) All fundamental rights
- (2) Few fundamental rights only
- (3) All fundamental rights and other statutory rights
- (4) All statutory rights

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

191. खालील नमूद अधिकारांपैकी कोणत्या अधिकाराची भारतीय संविधानात स्पष्टपणे मूलभूत अधिकार म्हणून आहे ?

(1) गुप्ततेचा अधिकार	(2) जलद न्यायदानाचा अधिकार
(3) कायदेविषयक सहाय्य देण्याचा अधिकार	(4) धर्मस्वातंत्र्याचा अधिकार

Which of the below mentioned right is specifically enumerated as a fundamental right in the Indian Constitution ?

(1) Right to privacy	(2) Right to speedy trial
(3) Right to provide legal assistance	(4) Right to freedom of religion

192. हुंडा घेण्यासाठी अथवा देण्यासाठी केलेला करार _____ ठरतो.

(1) वैध	(2) अवैधक्षम
(3) शून्य (अंमलात येऊ न शकणारा)	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

An agreement for giving or taking dowry is _____

(1) Valid	(2) Voidable
(3) Void (Not enforceable)	(4) None of the above

193. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 मध्ये खालीलपैकी कोणता आदेश नमूद केलेला नाही ?

(1) ताबा देण्यासंबंधीचा आदेश	(2) भरपाई देण्याचा आदेश
(3) निवासी आदेश	(4) मनाई आदेश

Which one of the following orders is not mentioned in the protection of women from Domestic Violence Act, 2005 ?

(1) Custody order	(2) Compensation order
(3) Residence order	(4) Injunction order

194. 'शारीरिक छळ' या शब्दाची परिभाषा कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 ने खालीलप्रमाणे केली आहे.

(1) शारीरिक मारहाण	(2) जिविताला धोका
(3) हल्ला	(4) वरीलपैकी सर्व

"Physical abuse" under the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 means

(1) Physical torture	(2) Danger to life
(3) Assault	(4) All the above

195. अस्पृश्यतेच्या नावाखाली सामाजिक दुर्बलता आणणाऱ्या व्यक्तीच्या विरुद्ध खालीलपैकी कोणत्या कायदेदंड दिली जाऊ शकते ?

- (1) मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993
- (2) अ. जाती व अ. जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989
- (3) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

Under which of the following Acts the punishment for enforcing social disability on ground of untouchability is prescribed ?

- (1) Protection of Human Rights Act, 1993
- (2) SC and ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989
- (3) Protection of Civil Rights Act, 1955
- (4) None of the above

196. 1961 च्या हुंडाबंदी कायदानुसार हुंडा देणे वा हुंडा घेणे यासाठी कोणती शिक्षा होऊ शकते ?

- (1) कमीत कमी 1 वर्ष कारावास व कमीत कमी 5,000 रु. दंड
- (2) कमीत कमी 5 वर्ष कारावास व कमीत कमी 15,000 रु. दंड
- (3) कमीत कमी 3 वर्ष कारावास व कमीत कमी 5,000 रु. दंड
- (4) कमीत कमी 5 वर्ष कारावास व कमीत कमी 5,000 रु. दंड

Penalty provided for giving or taking dowry under Dowry Prohibition Act, 1961 is

- (1) Imprisonment of not less than 1 year and with fine of not less than Rs. 5,000
- (2) Imprisonment of not less than 5 years and with fine of not less than Rs. 15,000
- (3) Imprisonment of not less than 3 years and with fine of not less than Rs. 5,000
- (4) Imprisonment of not less than 5 years and with fine of not less than Rs, 5,000

197. विवाह झालेल्या महिलेच्या व्यतिरिक्त इतर कुणीही त्या विवाहासंबंधी हुंडा घेतला असल्यास ती हुंड्याची रक्कम त्या व्यक्तीने नमूद केलेल्या वेळेच्या आत कोणाच्या सुपूर्द करावयास हवी ?

(1) संबंधित विवाहित महिला	(2) विवाहित महिलेचे पालक
(3) विवाहित महिलेचा पती	(4) न्यायालय

Where any dowry is received by any person other than woman in connection with whose marriage it is given, that person is liable to transfer it within specified time to the

(1) Woman in marriage	(2) Her parents
(3) Her husband	(4) Court

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

198. हुंडा म्हणजे कोणतीही संपत्ती किंवा किमती रोखवस्तु जी _____ दिलेली आहे.

(1) विवाहाच्या वेळी	(2) विवाहाच्या आधी
(3) विवाहानंतर	(4) वरील सर्व वेळी

Dowry means any property or valuable security given _____

(1) at the time of marriage	(2) Before the said marriage
(3) After the marriage	(4) All the above

199. _____ ह्या कायद्याचे कलम 7(1) (d) अनुसूचित जातीच्या लोकांना अस्पृश्यतेच्या आधारावर अपमानित करणे किंवा अपमानित करण्याचा प्रयत्न करणे, ह्यावर प्रकाश टाकते.

- (1) मानव अधिकार संरक्षण कायदा, 1993
- (2) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, 1989
- (3) नागरी हक्क संरक्षण कायदा, 1955
- (4) वरील सर्व

Section 7(1) (d) of _____ deals with insult or attempt to insult on the ground of untouchability of a member of scheduled caste.

- (1) The Protection of Human Rights Act, 1993
- (2) The Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989
- (3) The Protection of Civil Rights Act, 1955
- (4) All the above

200. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993 च्या प्रयोजनार्थ मानवी हक्क म्हणजे

(1) व्यक्तीचे जीवन व स्वातंत्र्य	(2) समता व प्रतिष्ठा
(3) दोन्ही (1) व (2) बरोबर	(4) दोन्ही (1) व (2) चूक

For the purposes of the protection of Human Rights Act 1993, "Human rights" means rights relating to

(1) Life and liberty	(2) Equality and dignity
(3) Both (1) and (2) above	(4) Neither (1) nor (2)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रात वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. “अंगावर काटा उभा रहाणे” या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे	(2) रोमांचित होणे
(3) अतिशय भीती वाटणे	(4) बहरून येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) अतिशय भीती वाटणे” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK